

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 22
QUYỀN THỨ 543
HỘI THỨ TƯ

Phẩm
TÙY HỖ HỒI HƯỚNG
Thứ 6 - 1

Bấy giờ, Từ Thị Bồ-tát Ma-ha-tát bảo cụ thọ Thiện Hiện rằng: Đại đức! Các Bồ-tát Ma-ha-tát sở hữu tùy hỷ hồi hướng cùng hành các việc phước nghiệp đối các hữu tình thí giới tu thấy; các việc phước nghiệp là tối là thắng là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng?

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện hỏi Từ Thị Bồ-tát Ma-ha-tát rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng, duyên khắp mười phương vô lượng vô số chẳng thể nghĩ bàn vô biên thế giới. Mỗi mỗi thế giới vô lượng vô số chẳng thể nghĩ bàn vô

biên Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, dứt đường các cỗi, tuyệt đường hý luận, đã vào cỗi Vô dư y Bát-niết-bàn. Từ sơ phát tâm cho đến chứng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, như vậy cho đến vào cỗi Vô dư y Bát-niết-bàn, lần hồi cho đến Chánh pháp diệt rồi; ở thời gian giữa sở hữu nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát trí kiến. Hoặc căn lành tương ưng sáu Ba-la-mật-đa. Hoặc căn lành tương ưng Phật viên mãn công đức. Hoặc căn lành tương ưng lực vô úy. Hoặc căn lành tương ưng thần thông Ba-la-mật-đa. Hoặc căn lành tương ưng Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm. Hoặc căn lành tương ưng đại nguyện Ba-la-mật-đa. Hoặc căn lành tương ưng Nhất thiết trí trí. Hoặc vì lợi vui tất cả hữu tình đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Hoặc vô lượng vô số chư Phật công đức. Hoặc chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề sở hữu vui diệu. Hoặc đối các pháp được đại tự tại Ba-la-mật-đa. Hoặc vô lượng diệu hạnh thần thông rất cực chẳng thể dẹp năng dẹp tất cả. Hoặc không chướng không ngại, không đối không ngang, không dụ không hạn Như Lai như thật dũng mãnh oai lực. Hoặc Phật trí kiến. Hoặc Phật mười lực Ba-la-mật-đa. Hoặc bốn vô úy rất cực viên mãn sở chứng Phật pháp. Hoặc năng dẫn phát thắng nghĩa các pháp sở chứng Phật pháp. Hoặc quay xe Pháp, hoặc cầm đuốc Pháp, hoặc đánh trống Pháp, hoặc thổi ốc

Pháp, hoặc rưới mưa Pháp, hoặc lập hội Pháp, hoặc đem vị Pháp cho các hữu tình tùy ý hưởng vui đều khiến đầy đủ. Hoặc đối như thế Vô thượng pháp giáo là Pháp chư Phật, hoặc Pháp Độc giác, hoặc Pháp Thanh văn, sở hữu điều phục thắng giải quyết định tới ba Bồ-đề. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký Vô thượng Chánh đẳng Đại Bồ-đề cho các Bồ-tát, nếu tất cả căn lành thù thắng kia chỗ gọi căn lành tương ưng Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Hoặc trao ký Độc giác thừa Bồ-đề cho kẻ Độc giác, nếu tất cả căn lành thù thắng kia chỗ gọi căn lành tương ưng quán sát mười hai duyên khởi. Hoặc trao ký Thanh văn thừa Bồ-đề cho kẻ Thanh văn, nếu tất cả căn lành thù thắng kia chỗ gọi thí tánh giới tánh tu tánh ba việc phước nghiệp. Hoặc căn lành vô lậu bậc học, vô học. Hoặc các dị sanh đối các pháp kia đã trồng căn lành. Hoặc bốn chúng đệ tử các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác là Bí-sô, Bí-sô-ni, cận sự nam, cận sự nữ, sở hữu thí tánh giới tánh tu tánh ba việc phước nghiệp. Hoặc đối chư Phật đã thuyết Pháp giáo trời, rồng, dục-xoa, nói rộng cho đến người phi người thấy chỗ trồng căn lành. Hoặc kia đối sau Phật vào Niết-bàn đã trồng căn lành. Hoặc loại hữu tình đối Phật Pháp Tăng và các Thiện sĩ thân tâm tin muốn sở khởi các thứ căn lành thù thắng. Các căn lành này và các công đức tất cả hợp

nhóm, quán sát cân lường, hiện tiền phát khởi tâm tùy hỷ rất tôn rất thắng rất diệu rất thượng.

Lại đem tùy hỷ cùng hành các việc phước nghiệp như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nguyên đem căn lành đây cùng loại hữu tình đồng chung dẫn phát sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở khởi tùy hỷ hồi hướng như thế đối các sở khởi các việc phước nghiệp là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng. Nơi ý hiểu sao? Bồ-tát Ma-ha-tát kia duyên việc như thế khởi hành tướng tâm tùy hỷ hồi hướng như thế là có sở duyên khá được như thế, như Bồ-tát kia chỗ lấy tướng chẳng?

Bấy giờ, Từ Thị Bồ-tát đáp cụ thọ Thiện Hiện rằng: Bồ-tát Ma-ha-tát kia duyên việc như thế, khởi hành tướng tâm tùy hỷ hồi hướng như thế, thật không có sở duyên khá được như thế, như tướng Bồ-tát kia đã lấy.

Khi ấy, cụ thọ Thiện Hiện bảo Từ Thị Bồ-tát rằng: Nếu không các việc sở duyên như thế, như Bồ-tát kia chỗ lấy tướng ấy, các Bồ-tát kia tùy hỷ hồi hướng đâu chẳng đều thành tướng tâm thấy điên đảo. Sở dĩ vì sao? Như có kẻ tham đắm việc vô sở hữu: vô thường bảo thường, thật khổ bảo vui, vô ngã bảo ngã, bất tịnh bảo tịnh; liền bèn phát khởi

tướng tâm thấy điên đảo. Như việc sở duyên thật vô sở hữu, Bồ-đề và tâm cũng lại như thế, tất cả pháp, tất cả giới cũng lẽ như vậy.

Nếu tất cả chúng đều vô sở hữu, không sai khác ấy, những gì là việc sở duyên, những gì là tâm tùy hỷ, những gì là Bồ-đề, những gì là hồi hướng? Bồ-tát Ma-ha-tát làm sao duyên việc như thế khởi tâm tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Từ Thị Bồ-tát trả lời Thiện Hiện rằng: Sở khởi tùy hỷ hồi hướng như thế chẳng nên đối trước các Bồ-tát mới học Đại thừa kia mà nói. Sở dĩ vì sao? Vì kia nghe tùy hỷ hồi hướng như thế sở hữu tâm tin muốn cung kính sẽ đều mất liền. Pháp tùy hỷ hồi hướng như thế nên vì Bồ-tát Ma-ha-tát bất thối chuyển hoặc những kẻ từng cúng dường vô lượng chư Phật, lâu phát đại nguyện, trồng nhiều căn lành, được nhiều bạn lành nhiếp thọ mà phân biệt khai thị. Sở dĩ vì sao? Kia nghe tùy hỷ hồi hướng như thế, chẳng kinh chẳng sợ chẳng lui chẳng mất.

Các Bồ-tát Ma-ha-tát nên đem tùy hỷ cùng hành các việc phước nghiệp như thế hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Chính lúc bấy giờ, nên khởi nghĩ này: “Chỗ đáng dụng tâm tùy hỷ hồi hướng, chỗ dụng tâm đây tận diệt lìa biến. Việc sở duyên đây và các căn lành cũng đều như tâm tận diệt lìa biến”. Trong đây những gì là chỗ dụng tâm?

Lại đem những gì làm việc sở duyên và các căn lành mà nói tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề? Vì tâm này đối tâm lẽ chẳng nên có tùy hỷ hồi hướng, vì không có hai tâm khởi cùng lúc vậy. Tâm cũng chẳng thể tùy hỷ hồi hướng tâm tự tánh vậy. Vậy nên tâm tùy hỷ hồi hướng và việc sở duyên đều bất khả đắc.

Khi ấy, Thiên Đế Thích thưa Thiện Hiện rằng: Các chúng Bồ-tát mới học Đại thừa nghe việc như thế nơi tâm hầu không kinh sợ lui mất. Làm sao chúng Bồ-tát Ma-ha-tát đối việc sở duyên khởi tâm tùy hỷ? Làm sao nhiếp thọ tùy hỷ cùng hành các việc phước nghiệp hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề mà chẳng trái lẽ?

Bấy giờ, Thiện Hiện nương oai lực Từ Thị Bồ-tát bảo Đế Thích rằng: Các Bồ-tát Ma-ha-tát duyên khắp mười phương vô lượng vô số chẳng thể nghĩ bàn vô biên thế giới, tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác dứt đường các cõi, tuyệt đường hý luận, hết các mây mù, dọn các chông gai, bỏ các gánh nặng, đã được lợi mình, hết gút các cõi, chánh trí giải thoát, đến tâm tự tại rốt ráo đệ nhất, kẻ vào cõi Vô dư y Niết-bàn.

Từ sơ phát tâm cho đến chúng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, quay xe diệu pháp độ

chúng hữu tình, sau vào Niết-bàn cho đến pháp diệt; ở thời gian giữa sở hữu công đức căn lành và chúng đệ tử đối pháp chư Phật chỗ trồng căn lành và đã khởi các thứ công đức kia, tất cả nhóm hợp quán sát cân lường hiện tiền phát khởi tâm tùy hỷ rất tôn rất thắng rất thượng rất diệu. Lại đem tùy hỷ cùng hành các việc phước nghiệp như thế, cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Kia lúc bấy giờ, phương tiện khéo léo được chẳng rơi đọa tưởng tâm thấy điên đảo.

Bấy giờ, Từ Thị Bồ-tát Ma-ha-tát bảo cụ thọ Thiện Hiện rằng: Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tự sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng cùng hành chẳng tác tưởng tâm tùy hỷ hồi hướng; đối chỗ nhớ bao nhiêu công đức Phật và các đệ tử chẳng tác tưởng công đức chư Phật và các đệ tử; đối các trời, người, a-tổ-lạc thấy đã trồng căn lành chẳng tác tưởng căn lành trời, người, a-tổ-lạc thấy, mà năng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng thời chẳng đọa nơi tưởng tâm thấy điên đảo. Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối tự sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng cần tác tưởng tâm tùy hỷ hồi hướng; đối chỗ nhớ bao nhiêu công đức Phật và các đệ tử tác tưởng nhớ công đức Phật và các đệ tử; các trời người a-tổ-

lạc thấy đã trông căn lành tác tướng căn lành các trời, người, a-tổ-lạc thấy, mới năng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng thời bèn đọa nơi tướng tâm thấy điên đảo.

Các Bồ-tát Ma-ha-tát đem tâm như thế nhớ tất cả căn lành công đức Phật và các đệ tử, chính biết tâm đây tận diệt lìa biến, chẳng phải năng tùy hỷ; chính biết pháp kia tánh ấy cũng vậy, chẳng phải sở tùy hỷ; và chính rõ thấu tâm năng hồi hướng pháp tánh cũng vậy, chẳng phải năng hồi hướng, và chính biết rõ pháp sở hồi hướng tánh ấy cũng vậy, chẳng phải sở hồi hướng. Nếu có hay nương tùy hỷ hồi hướng đã thuyết như thế là chánh chẳng phải tà. Các Bồ-tát Ma-ha-tát đều nên phát khởi tùy hỷ như thế hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối khắp chư Phật Thế Tôn quá khứ dứt đường các cõi, tuyệt đường hý luận, từ sơ phát tâm cho đến chứng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, lần hồi cho đến vào cõi Vô dư y Bát-niết-bàn, như vậy cho đến Chánh pháp diệt rồi; ở thời gian giữa có bao căn lành tương ưng chư Phật Ba-la-mật-đa. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký Bồ-tát, căn lành tương ưng Ba-la-mật-đa. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký Độc giác căn lành tương ưng quán sát duyên khởi. Hoặc Phật

Thế Tôn trao ký Thanh văn, kia sở phát khởi căn lành thí tánh giới tánh tu tánh.

Hoặc ngôi Hữu học tất cả căn lành hữu lậu vô lậu. Hoặc ngôi Vô học căn lành vô lậu. Hoặc Phật Thế Tôn nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát trí kiến. Hoặc vì lợi vui tất cả hữu tình, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Hoặc vô lượng vô số các Phật pháp. Hoặc Phật Thế Tôn tuyên thuyết Chánh pháp. Hoặc đối Chánh pháp tinh siêng tu học, các căn lành kia an trụ thắng giải. Hoặc đối Chánh pháp các loại dị sanh chỗ trồng căn lành.

Hoặc các trời, rồng, a-tổ-lạc thấy lóng nghe Chánh pháp, và nghe pháp rồi là trồng căn lành; cho đến bàng sanh lóng nghe Chánh pháp và nghe pháp rồi là trồng căn lành. Hoặc Phật Thế Tôn sau vào Niết-bàn các người trời thấy đã trồng căn lành. Tất cả như vậy nhóm hợp cân lường hiện tiền phát khởi tâm tùy hỷ rất tôn rất thắng rất thượng rất diệu.

Lại đem tùy hỷ cùng hành các việc phước nghiệp như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Với lúc như thế, nếu chính hiểu rõ các pháp năng tùy hỷ hồi hướng tận diệt lìa biến; các pháp sở tùy hỷ hồi hướng tự tánh đều không. Mặc dù biết như thế mà

năng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại với lúc ấy nếu chính hiểu rõ đều không có pháp khả năng tùy hỷ hồi hướng nơi pháp. Vì có sao? Vì tất cả pháp tự tánh đều không. Trong không đều không có pháp năng sở tùy hỷ hồi hướng vậy. Mặc dù biết như thế mà năng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Bồ-tát Ma-ha-tát này bèn được chẳng đo lường tâm thấy điên đảo.

Sở dĩ vì sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này đối tâm tùy hỷ và sở tùy hỷ căn lành công đức chẳng sanh chấp trước; đối tâm hồi hướng và sở hồi hướng Vô thượng Bồ-đề cũng chẳng chấp trước. Do không chấp trước chẳng đo lường điên đảo. Như vậy Bồ-tát sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng gọi chánh vô thượng tùy hỷ hồi hướng, vì xa lìa tất cả hư vọng phân biệt vậy.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối pháp năng tùy hỷ hồi hướng khởi tưởng pháp năng tùy hỷ hồi hướng, đối pháp sở tùy hỷ hồi hướng khởi tưởng pháp sở tùy hỷ hồi hướng, mà khởi tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng thời bèn đo lường nơi tưởng tâm thấy điên đảo, sở khởi tùy hỷ hồi hướng đều tà, Bồ-tát nên biết phương tiện xa lìa.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối khắp chư Phật Thế Tôn vị lai dứt đường các cõi, tuyệt đường hý luận, từ sơ phát tâm cho đến chứng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, lần hồi cho đến vào cõi Vô dư y Bát-niết-bàn, như vậy cho đến Chánh pháp diệt rồi; ở thời gian giữa có bao căn lành tương ưng chư Phật Ba-la-mật-đa. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký Bồ-tát căn lành tương ưng Ba-la-mật-đa. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký Độc giác căn lành tương ưng quán sát duyên khởi. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký Thanh văn kia đã phát khởi căn lành thí tánh giới tánh tu tánh.

Hoặc ngôi Hữu học tất cả căn lành hữu lậu vô lậu. Hoặc ngôi Vô học căn lành vô lậu. Hoặc Phật Thế Tôn nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát trí kiến. Hoặc vì lợi vui tất cả hữu tình đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Hoặc vô lượng vô số các Phật pháp. Hoặc Phật Thế Tôn tuyên nói Chánh pháp. Hoặc đối Chánh pháp tinh siêng tu học, các căn lành kia an trụ thắng giải. Hoặc đối Chánh pháp các loại dị sanh chỗ trồng căn lành.

Hoặc các trời, rồng, a-tổ-lạc thấy lóng nghe Chánh pháp, và nghe pháp rồi là trồng căn lành. Cho đến bàng sanh lóng nghe Chánh pháp, và nghe pháp rồi là trồng căn lành. Hoặc Phật Thế Tôn sau

vào Niết-bàn, các người trời thấy chỗ trồng căn lành. Tất cả như thế nhóm họp cân lường hiện tiền phát khởi tâm tùy hỷ rất tôn rất thắng rất diệu rất thượng. Lại đem tùy hỷ cùng hành các việc phước nghiệp như thế, cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Với lúc như thế nếu chính hiểu rõ các pháp năng tùy hỷ hồi hướng tận diệt lìa biến, các pháp sở tùy hỷ hồi hướng tu tánh đều không. Mặc dù biết như thế mà năng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Lại với lúc ấy nếu chính hiểu rõ đều không có pháp khả năng tùy hỷ hồi hướng nơi pháp. Vì có sao? Vì tất cả pháp tự tánh đều không. Trong không đều không có pháp năng sở tùy hỷ hồi hướng vậy. Mặc dù biết như thế mà năng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Bồ-tát Ma-ha-tát này bèn được chẳng đoạ tướng tâm thấy diên đảo.

Sở dĩ vì sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này đối căn lành công đức tâm tùy hỷ và sở tùy hỷ chẳng sanh chấp trước, đối Vô thượng Bồ-đề tâm hồi hướng và sở hồi hướng cũng chẳng chấp trước. Do không chấp trước chẳng đoạ diên đảo. Như vậy Bồ-tát sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng gọi chánh vô thượng hồi hướng, vì xa lìa tất cả hư vọng phân biệt vậy.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối pháp năng tùy hỷ hồi hướng khởi tướng pháp năng tùy hỷ hồi hướng, đối

pháp sở tùy hỷ hồi hướng khởi tướng pháp sở tùy hỷ hồi hướng mà khởi tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng thời bèn đọa nơi tướng tâm thấy điên đảo. Sở khởi tùy hỷ hồi hướng đều tà. Bồ-tát nên biết phương tiện xa lìa.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối khắp chư Phật Thế Tôn hiện tại dứt đường các cỗi, tuyệt đường hý luận, từ sơ phát tâm cho đến chứng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, lần hồi cho đến vào cỗi Vô dư y Bát-niết-bàn, như vậy cho đến Chánh pháp diệt rồi; ở thời gian giữa có bao căn lành tương ưng chư Phật Ba-la-mật-đa. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký Bồ-tát căn lành tương ưng Ba-la-mật-đa. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký Độc giác căn lành tương ưng quán sát duyên khởi. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký Thanh văn kia sở phát khởi căn lành thí tánh giới tánh tu tánh.

Hoặc ngôi Hữu học tất cả căn lành hữu lậu vô lậu. Hoặc ngôi Vô học căn lành vô lậu. Hoặc Phật Thế Tôn nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát trí kiến. Hoặc vì lợi vui tất cả hữu tình, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Hoặc vô lượng vô số các Phật pháp. Hoặc Phật Thế Tôn tuyên nói Chánh pháp. Hoặc đối Chánh pháp tinh

siêng tu học các căn lành kia an trụ thẳng giải. Hoặc đối Chánh pháp các loại dị sanh chỗ trồng căn lành.

Hoặc các trời, rồng, a-tổ-lạc thấy lóng nghe Chánh pháp, và nghe pháp rồi là trồng căn lành. Cho đến bàng sanh lóng nghe Chánh pháp, và nghe pháp rồi là trồng căn lành. Hoặc Phật Thế Tôn sau vào Niết-bàn, các người trời thấy chỗ trồng căn lành. Tất cả như thế nhóm hợp cân lường hiện tiền phát khởi tâm tùy hỷ rất tôn rất thẳng rất thượng rất diệu.

Lại đem tùy hỷ cùng hành các việc phước nghiệp như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Với lúc như thế nếu chính hiểu rõ các pháp năng tùy hỷ hồi hướng tận diệt lìa biến, các pháp sở tùy hỷ hồi hướng tự tánh đều không. Mặc dù biết như thế mà năng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại với lúc ấy nếu chính hiểu rõ đều không có pháp khả năng tùy hỷ hồi hướng nơi pháp. Vì có sao? Vì tất cả pháp tự tánh đều không. Trong không đều không có pháp năng sở tùy hỷ hồi hướng vậy. Mặc dù biết như thế mà năng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Bồ-tát Ma-ha-tát này bèn được chẳng đoạ tướng tâm thấy diên đảo.

Sở dĩ vì sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này đối tâm tùy hỷ và công đức căn lành sở tùy hỷ chẳng sanh chấp trước; đối tâm hồi hướng và sở hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cũng chẳng chấp trước. Do không chấp trước chẳng đọa điên đảo. Như vậy Bồ-tát sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng gọi chánh vô thượng tùy hỷ hồi hướng, vì xa lìa tất cả hư vọng phân biệt vậy.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối pháp năng tùy hỷ hồi hướng khởi tướng pháp năng tùy hỷ hồi hướng, đối pháp sở tùy hỷ hồi hướng khởi tướng pháp sở tùy hỷ hồi hướng mà khởi tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng thời bèn đọa nơi tướng tâm thấy điên đảo, sở khởi hồi hướng đều tà. Bồ-tát Ma-ha-tát nên biết phương tiện xa lìa.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối khắp chư Phật Thế Tôn quá khứ vị lai hiện tại dứt đường các cõi, tuyệt đường hý luận, từ sơ phát tâm cho đến chứng được sở cầu Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, lần hồi cho đến vào cõi Vô dư y Bát-niết-bàn, như vậy cho đến Chánh pháp diệt rồi; ở thời gian giữa có bao căn lành tương ưng chư Phật Ba-la-mật-đa. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký Bồ-tát căn lành tương ưng Ba-la-mật-đa. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký Độc giác căn lành tương ưng quán sát duyên

khởi. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký Thanh văn kia sở phát khởi căn lành thí tánh giới tánh tu tánh.

Hoặc ngôi Hữu học tất cả căn lành hữu lậu vô lậu. Hoặc ngôi Vô học căn lành vô lậu. Hoặc Phật Thế Tôn nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát trí kiến. Hoặc vì lợi vui tất cả hữu tình, đại từ, đại bi, đại hỷ, đại xả. Hoặc vô lượng vô số các Phật pháp. Hoặc Phật Thế Tôn tuyên nói Chánh pháp. Hoặc đối Chánh pháp tinh siêng tu học, các căn lành kia an trụ thắng giải. Hoặc đối Chánh pháp các loại dị sanh chỗ trồng căn lành.

Hoặc các trời, rồng, a-tổ-lạc thấy lóng nghe Chánh pháp và nghe pháp rồi là trồng căn lành. Cho đến bàng sanh lóng nghe Chánh pháp và nghe pháp rồi là trồng căn lành. Hoặc Phật Thế Tôn sau vào Niết-bàn, các người trời thấy chỗ trồng căn lành. Tất cả như thế nhóm hợp cân lường, hiện tiền phát khởi tâm tùy hỷ rất tôn rất thắng rất thượng rất diệu.

Lại đem tùy hỷ cùng hành các việc phước nghiệp như thế cùng các hữu tình bình đẳng chung có hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Với lúc như thế, nếu chính hiểu rõ các pháp năng tùy hỷ hồi hướng tận diệt lìa biến, các pháp sở tùy hỷ hồi hướng tự tánh đều không. Mặc dù biết như thế mà

năng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại với lúc ấy nếu chính hiểu rõ đều không có pháp khả năng tùy hỷ hồi hướng nơi pháp. Vì có sao? Vì tất cả pháp tự tánh đều không. Trong không trọn không có pháp năng sở tùy hỷ hồi hướng vậy. Mặc dù biết như thế mà năng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Bồ-tát Ma-ha-tát này bèn được chẳng đọa tướng tâm thấy điên đảo.

Sở dĩ vì sao? Bồ-tát Ma-ha-tát này đối tâm tùy hỷ và căn lành công đức sở tùy hỷ chẳng sanh chấp trước. Đối tâm hồi hướng và sở hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề cũng chẳng chấp trước. Do chẳng chấp trước chẳng đọa điên đảo. Như vậy, Bồ-tát sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng gọi vô thượng tùy hỷ hồi hướng, vì xa lìa tất cả hư vọng phân biệt vậy.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối pháp năng tùy hỷ hồi hướng khởi tướng pháp năng tùy hỷ hồi hướng, đối pháp sở tùy hỷ hồi hướng khởi tướng pháp sở tùy hỷ hồi hướng mà khởi tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng thời bèn đọa nơi tướng tâm thấy điên đảo, sở khởi tùy hỷ hồi hướng đều tà. Bồ-tát nên biết phương tiện xa lìa.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối sở tu làm các việc phước nghiệp như thật biết rõ xa lìa vắng lặng. Đối tâm năng tùy hỷ hồi hướng cũng như thật biết rõ xa lìa vắng lặng. Biết như thế rồi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, đối trong các pháp trọn không chấp lấy mà khởi tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng thời chẳng đọa nơi tướng tâm thấy điên đảo.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối sở tu làm các việc phước nghiệp chẳng như thật biết xa lìa vắng lặng, đối tâm năng tùy hỷ hồi hướng cũng chẳng năng biết xa lìa vắng lặng, đối tất cả pháp chấp trước các tướng mà khởi tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tâm tùy hỷ hồi hướng bèn đọa nơi tướng tâm thấy điên đảo.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối công đức căn lành chư Phật Thế Tôn và các đệ tử đã diệt độ, nếu muốn phát khởi tâm tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề ấy, nên nghĩ như vậy: “Như Phật Thế Tôn và các đệ tử đều đã diệt độ, tự tánh chẳng có, công đức căn lành cũng lại như thế. Ta đã phát khởi tâm tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, và sở hồi hướng Vô thượng Bồ-đề, tánh tướng cũng vậy trọn chẳng khác được”. Biết như thế rồi, đối các căn lành phát sanh

tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề được chẳng sanh tướng tâm thấy điên đảo, gọi chánh tùy hỷ hồi hướng Bồ-đề.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đem lấy tướng làm phương tiện hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, đối công đức căn lành Phật và các đệ tử đã diệt độ, lấy tướng tùy hỷ hồi hướng Bồ-đề, đây là chẳng khéo tùy hỷ hồi hướng. Do đây bèn đọa tướng tâm thấy điên đảo.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng lấy tướng làm phương tiện hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, đối công đức căn lành Phật và các đệ tử đã diệt độ, lìa tướng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đây gọi là khéo tùy hỷ hồi hướng. Do đây chẳng đọa tướng tâm thấy điên đảo.

Bấy giờ, Từ Thị Bồ-tát Ma-ha-tát hỏi cụ thọ Thiện Hiện rằng: Đại đức! Vì sao Bồ-tát Ma-ha-tát đối công đức căn lành các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và chúng đệ tử tùy hỷ cùng hành việc phước nghiệp thấy đều chẳng lấy tướng mà năng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Thiện Hiện đáp rằng: Nếu biết Bồ-tát Ma-ha-tát sở học Bát-nhã Ba-la-mật-đa có những phương tiện khéo léo như thế, mặc dù chẳng lấy tướng mà thành sở tác, chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa có

được chính khởi tùy hỷ hồi hướng. Vậy nên chúng Bồ-tát Ma-ha-tát muốn thành sở tác phải học Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Từ Thị Bồ-tát Ma-ha-tát nói: Đại đức Thiện Hiện chớ nói lời ấy. Sở dĩ vì sao? Vì trong Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, chư Phật Thế Tôn cùng chúng đệ tử và sở thành tựu công đức căn lành đều vô sở hữu trọn bất khả đắc. Sở tác tùy hỷ các việc phước nghiệp, phát tâm hồi hướng Vô thượng Bồ-đề cũng vô sở hữu đều bất khả đắc. Trong ấy Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm nên khởi quán này: “Quá khứ chư Phật và chúng đệ tử công đức căn lành tánh đều đã diệt. Sở tác tùy hỷ các việc phước nghiệp, phát tâm hồi hướng tánh đều vắng lặng. Nếu ta đối chư Phật Thế Tôn và chúng đệ tử công đức căn lành lấy tướng phân biệt; và đối sở tác tùy hỷ cùng hành các việc phước nghiệp, phát tâm hồi hướng Vô thượng Bồ-đề lấy tướng phân biệt. Bởi lấy tướng phân biệt này phương tiện phát sanh tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chư Phật Thế Tôn đều chẳng hứa cho”.

Sở dĩ vì sao? Đối chư Phật Thế Tôn và đệ tử thấy đã diệt độ, lấy tướng phân biệt tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Bồ-đề, đây thời gọi là đại hữu sở đắc; quá khứ đã diệt vô sở hữu vậy, vị lai hiện tại

Phật đệ tử thấy chưa đến, chẳng trụ cũng bất khả đắc. Nếu bất khả đắc chẳng phải cảnh lấy tướng. Nếu lấy tướng ấy phát sanh tùy hỷ hồi hướng Bồ-đề bèn đọa điên đảo. Nếu có kẻ mất niệm mà lấy tướng, phải biết chẳng khéo tùy hỷ hồi hướng. Cần chẳng lấy tướng không sở phân biệt, mới gọi là khéo tùy hỷ hồi hướng.

Vậy nên, chúng Bồ-tát Ma-ha-tát nên học khéo léo phương tiện Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Do thể lực khéo léo phương tiện đây, năng chính phát sanh tùy hỷ hồi hướng.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát muốn học khéo léo phương tiện như thế, nên đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa thường thường lắng nghe thọ trì đọc tụng cho giải thông lanh, suy nghĩ đúng lý, siêng tỉnh hỏi Thầy nghĩa lý sâu thẳm.

Sở dĩ vì sao? Nếu chẳng nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, trọn chẳng năng được phương tiện khéo léo. Nếu không phương tiện khéo léo như thế năng chính phát sanh tùy hỷ hồi hướng, không có lẽ ấy.

Vì có sao? Vì đối chư Phật và chúng đệ tử các công đức thấy quá khứ lấy tướng phân biệt tùy hỷ hồi hướng, thời chư Phật Thế Tôn đều chẳng vui theo. Vậy nên, chúng Bồ-tát Ma-ha-tát muốn đối

chư Phật và các đệ tử công đức căn lành, chính phát tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chẳng nên đối trong khởi hữu sở đắc, lấy tướng phân biệt tùy hỷ hồi hướng.

Nếu với trong ấy khởi hữu sở đắc lấy tướng phân biệt tùy hỷ hồi hướng, Phật chẳng nói kia có nghĩa lợi lớn. Sở dĩ vì sao? Vì tâm tùy hỷ hồi hướng như thế vọng tưởng phân biệt gọi lẫn độc vậy.

Như có thức ăn uống tuy đủ mỹ vị thượng diệu sắc đẹp mùi thơm mà lẫn phải thuốc độc. Đứa ngu trí cạn tham lấy ăn nuốt. Trước dù thích ý vui mừng sung sướng, mà sau thức ăn tiêu hóa chịu đầy đủ các khổ, hoặc đến nổi chết, hoặc gần mất mạng. Một loại hữu tình như thế, chẳng khéo thọ trì, chẳng khéo quán sát Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm câu văn nghĩa lý, chẳng khéo đọc tụng, chẳng khéo thông suốt nghĩa thú sâu thẳm, mà bảo kẻ chúng tánh Đại thừa rằng: “Thiện nam tử, đến đây! Người đối chư Phật Thế Tôn quá khứ vị lai hiện tại nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát trí kiến và vô lượng vô biên các công đức. Hoặc đệ tử Phật ở chỗ chư Phật trồng các căn lành. Hoặc Phật Thế Tôn trao các Bồ-tát ký Vô thượng Chánh đẳng Đại Bồ-đề, các Bồ-tát kia đã trồng căn lành. Hoặc Phật Thế Tôn trao ký các Độc giác và Thanh văn, loại hữu tình kia đã trồng căn lành.

Hoặc các trời, người, a-tổ-lạc thấy ở chỗ chư Phật, cho đến Chánh pháp khi chưa diệt hết đã trồng căn lành. Hoặc các thiện nam tử thiện nữ nhân đã trồng căn lành và có đôi kia sở thành công đức, phát sanh căn lành tùy hỷ hồi hướng. Tất cả như thế nhóm hợp cân lường hiện tiền tùy hỷ, cùng các hữu tình bình đẳng chung có hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề”.

Đã nói tùy hỷ hồi hướng như thế, dùng hữu sở đắc lấy tướng phân biệt mà làm phương tiện, ví như thế gian uống ăn lẫn lộn độc được trước ích sau tổn, nên đây chẳng phải khéo tùy hỷ hồi hướng. Sở dĩ vì sao? Vì hữu sở đắc lấy tướng phân biệt phát khởi tâm tùy hỷ hồi hướng đều lẫn lộn độc vậy. Những kẻ chúng tánh Bồ-tát chẳng nên theo kia đã nói mà học.

Vậy nên, Đại đức! Nên nói làm sao các thiện nam tử trụ Bồ-tát thừa nên đối chư Phật và các đệ tử công đức căn lành ba đời mười phương tùy hỷ hồi hướng, khéo nói gọi là tùy hỷ hồi hướng không độc khéo hay vậy?

Cụ thọ Thiện Hiện đáp Từ Thị rằng: Các thiện nam tử trụ Bồ-tát thừa hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, muốn chẳng bóng Phật mà phát tâm tùy hỷ hồi hướng ấy, nên khởi nghĩ này: “Như các Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, Phật nhãn không

chương thông suốt biết khắp công đức căn lành có tánh như thế, có tướng như thế, có pháp như thế mà nên tùy hỷ. Ta nay cũng nên tùy hỷ như thế. Như các Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, Phật nhân không chương thông suốt biết khắp, phải đem các việc phước nghiệp hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, Ta nay cũng nên hồi hướng như thế”.

Các thiện nam tử thiện nữ nhân trụ Bồ-tát thừa đối các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành nên làm tùy hỷ hồi hướng như vậy. Nếu làm tùy hỷ hồi hướng như vậy, thời chẳng báng Phật, được chư Phật Thế Tôn đồng lòng vui theo. Bồ-tát Ma-ha-tát này tâm tùy hỷ hồi hướng như thế chẳng lẫn các độc, lìa các lầm lỗi, gọi chánh danh tùy hỷ hồi hướng, xứng chơn pháp giới, ý vui thắng giải cùng khéo viên mãn.

Lại nữa, Đại Sĩ! Các thiện nam tử thiện nữ nhân trụ Bồ-tát thừa hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, đối các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành nên làm tùy hỷ hồi hướng như vậy: Như Phật nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát trí kiến và các pháp khác chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời; tùy hỷ hồi hướng cũng lại như thế. Sở dĩ vì sao? Như các pháp kia tự tánh không, nên chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời, tùy hỷ hồi hướng cũng lại

như thế. Nghĩa là các Như Lai tự tánh không, nên chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời. Công đức chư Phật tự tánh không, nên chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời. Thanh văn, Độc giác và trời, người thấy tự tánh không, nên chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời. Các căn lành kia tự tánh không, nên chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời. Đối tùy hỷ kia tự tánh không, nên chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời. Pháp sở hồi hướng tự tánh không, nên chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời. Kể năng hồi hướng tự tánh không, nên chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm, như thật biết rõ các pháp tánh tướng chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời. Nếu chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời, tức chẳng thể đem kia hữu tướng làm phương tiện, hữu sở đắc làm phương tiện phát sanh tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Sở dĩ vì sao? Vì tất cả pháp tự tánh chẳng sanh. Nếu pháp chẳng sanh thời vô sở hữu. Chẳng thể lấy pháp vô sở hữu kia tùy hỷ hồi hướng vô sở hữu vậy.

Bồ-tát Ma-ha-tát này tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề như thế chẳng lẫn các độc, không bị mất hoại, gọi đại hồi hướng, không đọa không nhiếp, xứng chơn pháp giới, viên mãn rốt

ráo. Các thiện nam tử thiện nữ nhân trụ Bồ-tát thừa, nếu đem hữu tướng mà làm phương tiện, hoặc hữu sở đắc mà làm phương tiện, đối công đức căn lành các Như Lai và các đệ tử phát sanh tâm tùy hỷ hồi hướng, phải biết là tà tùy hỷ hồi hướng. Tâm tà tùy hỷ hồi hướng đây chẳng được chư Phật Thế Tôn khen ngợi.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẩm khởi nghĩ như vậy: “Như tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác mười phương thế giới như thật thông suốt công đức căn lành có pháp như thế, khá nương pháp ấy phát sanh tùy hỷ hồi hướng không trái ngược; ta nay cũng nên nương pháp như thế phát sanh tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề”. Đây là chính phát tùy hỷ hồi hướng. Do đây định chứng Vô thượng Bồ-đề, quay xe diệu pháp nhiều ích tất cả.

Bấy giờ, Thế Tôn khen Thiện Hiện rằng: Hay thay, hay thay! Người nay mới năg vì các Bồ-tát Ma-ha-tát thấy làm Phật sự lớn. Sở dĩ vì sao? Người vì Bồ-tát Ma-ha-tát thấy tuyên nói tùy hỷ hồi hướng không trái ngược. Như các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thông suốt biết khắp các căn lành thấy có tánh như thế, có tướng như thế, có pháp như thế, phát sanh tùy hỷ hồi hướng không trái ngược. Tâm tùy hỷ hồi hướng như thế xứng chơn pháp giới, viên

mãn rất ráo. Người nay mới năng như thật tuyên nói.

Thiện Hiện phải biết: Nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân phương tiện giáo hóa hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên số cát Căng-già đều cho an trụ mười thiện nghiệp đạo chỗ được công đức. Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tùy hỷ hồi hướng không trái ngược, đối công đức kia là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Vả thôi cho trụ mười thiện nghiệp đạo, nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân phương tiện giáo hóa hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên số cát Căng-già đều cho an trụ bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc, năm thần thông chỗ được công đức. Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tùy hỷ hồi hướng không trái ngược, đối công đức kia là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Vả thôi cho trụ bốn tinh lự thấy; nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân phương tiện giáo hóa hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên số cát Căng-già đều cho an trụ quả Dự lưu, hoặc quả Nhất lai, hoặc quả Bất hoàn, hoặc quả A-la-hán, hoặc Độc giác Bồ-đề chỗ được công đức. Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tùy hỷ hồi hướng không trái

ngược, là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Vả thôi cho trụ quả Dự lưu thấy; giả sử hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên số cát Căng-già như thế đều thành quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề sở hữu công đức. Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tùy hỷ hồi hướng không trái ngược, đối công đức kia là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Vả thôi sở hữu công đức quả Dự lưu thấy như thế. Giả sử mười phương hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên số cát Căng-già đều phát tâm Vô thượng Chánh đẳng giác. Nếu có mười phương hữu tình thế giới Tam thiên đại thiên số cát Căng-già, mỗi mỗi ở chỗ các Bồ-tát kia đem áo mặc, uống ăn, đồ nằm, thuốc chữa thượng diệu và vô lượng thứ đồ vui thượng diệu, trải qua đại kiếp như số cát Căng-già, dùng hữu sở đắc mà làm phương tiện, cúng dường cung kính tôn trọng ngợi khen. Nơi ý hiểu sao? Các hữu tình này do nhân duyên đây được phước nhiều chăng?

Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều! Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều! Đồng phước như thế nếu có hình sắc, cõi mười phương đều như cát Căng-già chẳng thể chứa hết được.

Phật bảo: Thiện Hiện! Như vậy, như vậy. Như người đã nói. Nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân thấy đối công đức căn lành các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử phát khởi tùy hỷ hồi hướng không trái ngược, chỗ được công đức rất nhiều hơn trước vô lượng vô số, toán số thí dụ chẳng thể nào kịp được.

Sở dĩ vì sao? Các thiện nam tử Bồ-tát thừa đây sở khởi tùy hỷ hồi hướng không trái ngược, đem vô sở đắc mà làm phương tiện, vì được Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm phương tiện khéo léo nhiếp thọ nên xứng pháp giới vậy, nên rất hơn hết không gì sánh kịp. Các hữu tình kia chỗ được nhóm phước, đem hữu sở đắc làm phương tiện, nên đối sở khởi tùy hỷ hồi hướng đây trăm phần chẳng kịp một, ngàn phần chẳng kịp một, cho đến cực số phần cũng chẳng kịp một.

Bấy giờ, bốn Đại thiên vương đều cùng quyền thuộc hai vạn Thiên tử đồng đánh lễ chân Phật, chấp tay cung kính thưa Thế Tôn rằng: Bồ-tát Ma-ha-tát ấy sở khởi tùy hỷ hồi hướng không trái ngược, dùng vô sở đắc mà làm phương tiện, được Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm phương tiện khéo léo nhiếp thọ, nên oai lực rộng lớn, xứng chơn pháp giới, chóng năng chứng được Nhất thiết trí trí, hơn

đã nói trước hữu sở đắc bố thí vô lượng bội số chẳng thể sánh được.

Khi ấy, Thiên Đế Thích cho đến Tha hóa tự tại Thiên vương đều cùng quyến thuộc mười vạn Thiên tử đều đồng cầm các thứ quý đẹp của trời tràng hoa, hương xoa bột tẩy, áo mặc, chuỗi ngọc, bảo tràng phan lọng, nhiều ngọc quý lạ, tấu âm nhạc trời, dùng phụng thí Phật, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen, đánh lễ hai chân, chấp tay thưa rằng:

Bồ-tát Ma-ha-tát này sở khởi tùy hỷ hồi hướng không trái ngược, đem vô sở đắc mà làm phương tiện, được Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm phương tiện khéo léo nhiếp thọ, nên oai lực rộng lớn xứng chơn pháp giới, chóng năng chứng được Nhất thiết trí trí, hơn đã nói trước hữu sở đắc bố thí vô lượng bội số chẳng thể sánh được.

Khi ấy, Đại Phạm thiên, nói rộng cho đến Sắc Cứu Cánh thiên đều cùng vô lượng trăm ngàn Thiên chúng đến trước chỗ Phật đánh lễ hai chân, chấp tay cung kính, đồng phát tiếng rằng:

Bạch Thế Tôn! Hiếm có! Bạch Thiện Thệ! Rất lạ! Bồ-tát Ma-ha-tát ấy sở khởi tùy hỷ hồi hướng không trái ngược, đem vô sở đắc mà làm phương tiện, được Bát-nhã Ba-la-mật-đa sâu thẳm phương

**tiện khéo léo nhiếp thọ, nên oai lực rộng lớn xứng
chơn pháp giới, chóng năng chứng được Nhất thiết
trí trí, hơn đã nói trước hữu sở đắc bố thí vô lượng
bội số chẳng thể sánh được.**

--- o0o ---